

INKIJKEXEMPLAAR

Het Photoshop Lagen boek

Johan W. Elzenga

ISBN: 978-94-92404-27-5
NUR: 991

Trefwoorden: Adobe, Photoshop, beeldbewerking, fotografie, lagen

Titel: Het Photoshop Lagen-boek
Auteur: Johan W. Elzenga
Druk: 2 (september 2019)
Opmaak en cover: Johan W. Elzenga & Uitgeverij Sycorax
Coverfoto: Johan W. Elzenga - versteende sedimentlagen in rotsen

Uitgeverij Sycorax - www.sycorax.nl © Copyright 2019

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, digitaal, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatie- of andere werken (artikel 16 Auteurswet 1912), in welke vorm dan ook, dient men zich tot de uitgever te wenden. Ondanks alle aan de samenstelling van dit boek bestede zorg kan noch de redactie, noch de auteur, noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

Voorwoord

Hoewel Adobe Photoshop al sinds versie 3.0 zogenaamde lagen kent, passen veel Photoshop-gebruikers deze mogelijkheid nog weinig toe. De reden daarvan zou kunnen zijn dat het voordeel van het werken in lagen niet voldoende onderkend wordt. Een andere reden zou kunnen zijn dat een bestand met lagen flink groter kan zijn dan een 'plat' bestand. En weer een andere reden zou kunnen zijn dat het begrip 'lagen' toch niet altijd even duidelijk is, waardoor het moeilijker lijkt dan het in werkelijkheid is. Wat de reden ook is, het feit dat je dit boek voor je hebt om te gaan lezen, betekent in ieder geval dat jij de voordelen van lagen wel onderkent, of in ieder geval wilt leren begrijpen. Met dit boek hoop ik je daarbij te helpen. Ik ga er vanuit dat je wel een basiskennis van Photoshop hebt. Zo niet, overweeg dan ook mijn boek *'Photoshop voor Lightroom-fotografen'* ISBN 978-94-92404-14-5).

Dit boek heet heel bewust niet het 'Het Complete Photoshop Lagen boek' of iets in die geest. 'Compleet' zou inhouden dat ik lagen tot in details zou moeten behandelen, ongeacht de vraag of die details nu werkelijk zo interessant zijn. Het zou betekenen dat ik je moest gaan vermoeien met dingen die je waarschijnlijk nooit in de praktijk gaat gebruiken, puur en alleen omdat ik anders niet 'compleet' ben geweest. Dat is niet mijn bedoeling met dit boek. Mijn bedoeling is om alle praktisch bruikbare dingen rondom lagen aan de orde te laten komen. En dan zo veel mogelijk met voorbeelden van hoe je zoiets zou kunnen toepassen. Om die reden is het boek in twee delen opgesplitst. Het eerste deel behandelt de vraag wat lagen zijn, welke verschillende soorten lagen er bestaan, en welke andere zaken rondom lagen nog van belang zijn om te weten. Uiteraard gebruik ik waar mogelijk situaties uit de praktijk om het een en ander duidelijker te maken. In het tweede deel worden een flink aantal extra praktijksituaties uitgewerkt met behulp van lagen, zodat je kunt zien hoe en waarom je lagen zou moeten inzetten.

Dit boek is geschreven met de laatste versie van Adobe Photoshop (CC2019). Dat betekent echter niet dat je er weinig aan hebt als je nog een eerdere versie van Photoshop gebruikt. Het grootste deel van dit boek en van de voorbeelden is ook met eerdere versies uit te voeren.

Johan Elzenga, augustus 2019
www.johanfoto.nl

Inhoud

1:	Wat zijn lagen?	5
2:	Dekking en overvloeimodus	10
3:	Laagstijlen	18
4:	Maskers	27
5:	De Aanpassingslaag	37
6:	Andere lagen	40
7:	Geavanceerd overvloeien	47
8:	Lagen groeperen	54
9:	Automatisch uitlijnen	58
10:	Afbeeldingstapel	63
11:	Diversen	66

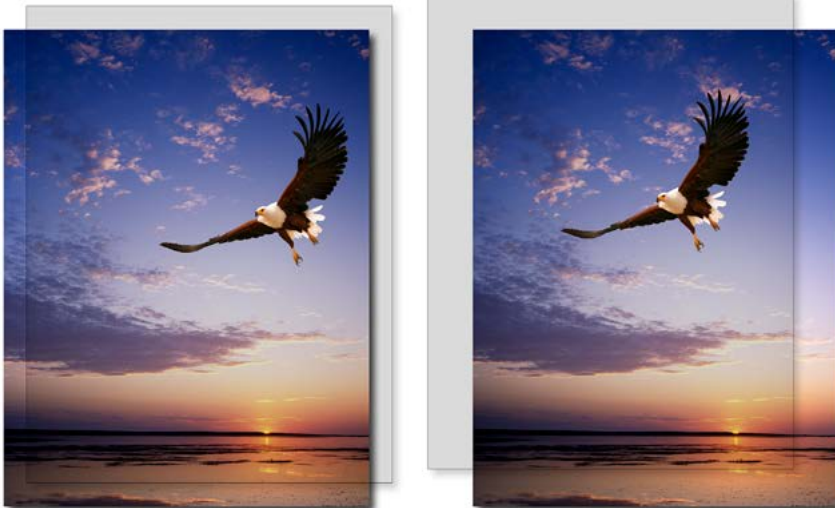
Deel 2

12:	Beelden monteren	74
13:	Een nachtelijke regenbui	83
14:	Sneeuwlandschap	90
15:	Geavanceerde portretretouche	96
16:	Gecombineerd masker maken	101
	Index	107

I. Wat zijn lagen?

Een voor de hand liggende vraag is wat lagen nu eigenlijk zijn, want dat is misschien nog helemaal niet zo duidelijk. Er zijn bovendien nogal wat verschillende soorten lagen, die allemaal hun eigen toepassingsgebied hebben.

Om te begrijpen wat lagen in Photoshop nu precies zijn, gebruik ik graag een vergelijking met de 'analoge' wereld. Als we een digitale foto in Photoshop vergelijken met een afgedrukte foto, dan kunnen we een laag vergelijken met een velletje transparante folie dat je op die afdruk hebt gelegd. Als je van bovenaf naar de foto kijkt, zal dat velletje helemaal niet opvallen. Of het er nu is of niet, de foto ziet er hetzelfde uit. Maar stel nu dat je een deel van het beeld niet in de fotoafdruk zelf zou hebben zitten, maar op dat transparante velletje zou hebben geplakt. Op het voorbeeld dat ik hierbij heb gebruikt is dat de vogel, die in Photoshop uit een andere foto is 'geknipt'. Ik zou hem ook letterlijk met een schaar uit een andere afdruk hebben kunnen knippen, en vervolgens op dat velletje folie kunnen plakken. Het is van bovenaf bekeken nu net alsof die vogel (een Afrikaanse Zearend) gewoon een onderdeel van de zonsondergangfoto is. Omdat die vogel niet letterlijk op de foto is vastgeplakt maar apart op dat velletje folie, kan ik hem nog volledig vrij bewegen. Ik hoef alleen die folie maar te verschuiven. Zo kan ik de vogel nog steeds op iedere gewenste plek in het beeld zetten.

Met Photoshop kan je echter nog veel meer dan met een velletje folie, want in Photoshop kan je iedere laag ook apart manipuleren. Als ik wil dat de vogel wat verder weg lijkt te vliegen, kan ik hem heel gemakkelijk wat kleiner maken, zonder dat de rest van het beeld ook kleiner wordt. Als er toch nog een kleurverschil is, waardoor de oplettende kijker kan zien dat het een montage betreft, dan kan ik de kleur van de vogel veranderen zonder dat de kleur van de rest van de foto verandert. En zo zijn er nog een heel aantal andere dingen die vrij simpel te doen zijn, doordat de vogel in een aparte laag zit en zo dus feitelijk fysiek gescheiden is (als je bij een digitale foto over 'fysiek' kunt spreken) van de rest van de foto.

Achtergrond

Als je in Photoshop een nieuw document opent, zie je in het lagenpalet de icoon van één laag, met als naam *Achtergrond*. Technisch gesproken is dit geen laag, en spreken we in dit geval dus ook over een 'document zonder lagen'. Het is echter mogelijk om van een achtergrond een 'echte' laag te maken, zonder dat er een nieuwe achtergrond daaronder

Bij een echt velletje folie zou dit niet meer zo makkelijk gaan, maar in Photoshop kan je de (inhoud van de) laag gewoon kleiner maken, zodat het lijkt alsof de vogel nu opeens veel verder weg is.

ontstaat. Je moet je voorstellen dat er dan wel sprake is van een achtergrond, maar dat dit een transparante achtergrond is. Om een echte laag te maken van een achtergrond, dubbelklik je op de icoon. Je krijgt dan een dialoogvenster, waarin je ook meteen een naam aan die laag kunt geven. Dat is ook een opvallend verschil: de achtergrond heet altijd *Achtergrond*; een echte laag kan je zelf een naam geven door op de naam in het lagenpalet te dubbelklikken.

Volgorde veranderen

Als je naar het lagenpalet kijkt, zie je de lagen in volgorde van boven naar beneden, met de eventuele *Achtergrond* onderop. Uiteraard is de volgorde van de lagen van belang voor de manier waarop je het resultaat in de foto ziet, dus vaak zal je die volgorde nog willen veranderen. Dat gaat heel simpel door een laag met de muis 'op te pakken', en te verslepen naar de positie waar je hem wilt hebben. Alleen de *Achtergrond* kan je niet verslepen. Als je die op een andere plaats in het stapeltje wilt hebben, moet je er eerst een gewone laag van maken.

Tekstlaag

Toen Photoshop versie 3.0 op de markt kwam, met daarin voor het eerst de mogelijkheid om met lagen te werken, was de 'gewone' laag zoals we hem net hebben bekeken de enige soort laag die er bestond. Met latere versies zijn er steeds meer soorten lagen gekomen, en zijn er ook een aantal andere mogelijkheden aan lagen toegevoegd. Zo was het aanvankelijk niet mogelijk om tekst in een aparte laag te zetten, wat zeer lastige consequenties had. Het betekende niet alleen dat je een eenmaal geplaatste tekst nooit meer van grootte of positie kon veranderen, maar ook dat de letters meteen werden omgezet in pixels en als het ware in de foto zelf werden geklonken. Daardoor was het ook niet meer mogelijk om later nog een typefoutje te herstellen. En dat geeft meteen het tweede grote voordeel van lagen aan: lagen maken de veranderingen in het beeld veel vaker 'niet-destructief'. Maak je een foutje, dan is dat vaak relatief eenvoudig te herstellen. Ik zeg met nadruk 'vaak' en 'relatief', want lagen zijn niet altijd echte volledige 'niet-destructieve' bewerkingen. Als ik even terugga naar die foto van de vogel, en ik heb de vogel kleiner gemaakt omdat ik wilde suggereren dat hij verder weg is, dan kan ik die beslissing niet ongestraft weer terugdraaien. Door het kleiner maken zijn er pixels weggegooid; opnieuw groter maken zou daarom betekenen dat Photoshop er nu pixels bij moet gaan verzinnen. Dat kan Photoshop wel, maar het leidt nooit tot dezelfde kwaliteit als het origineel had voordat ik het verkleinde. Vergroten en verkleinen zonder kwaliteitsverlies gaat echter wel met letters in tekstlagen, omdat die letters als 'vector' zijn opgeslagen en niet als pixels. Een vector wordt getekend via een wiskundige formule in plaats van met pixels, en is daarmee op iedere grootte te maken zonder dat dit de kwaliteit beïnvloedt. Een tekstlaag is daarmee wel echt volledig 'niet-destructief'. Zo lang de tekst maar in zijn eigen laag blijft staan, kan je er nog alles wat je wilt aan veranderen.

Winter in Nedeland

Winter in Nederland

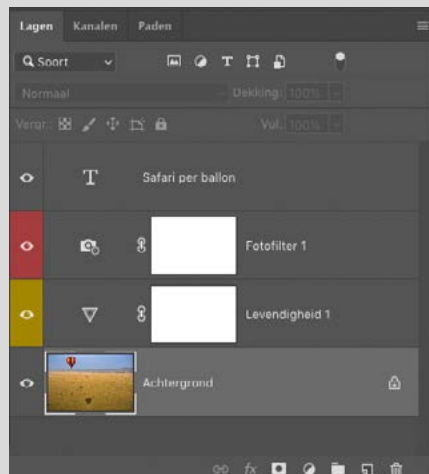
Omdat de letters in een tekstlaag zogenaamde vectoren zijn (vormen die als wiskundige formule worden gedefinieerd in plaats van met pixels) kunnen ze zonder kwaliteitsverlies worden verkleind of vergroot, en kan er altijd nog een typefoutje worden gecorrigeerd.

Andere lagen

In de volgende hoofdstukken zullen we zien dat er naast gewone lagen en tekstlagen nog een aantal andere lagen bestaan. Zo kan je een aantal beeldbewerkingen die onder het menu Aanpassen zitten, zoals Curven en Niveaus, ook als een zogenaamde *Aanpassingslaag* gebruiken. Je maakt dan een laag aan die geen beeld bevat, maar een instructie om het beeld eronder aan te passen. Omdat de instructie nu in een aparte laag zit, is hij ook 'niet-destructief' geworden. Je kunt de instellingen van zo'n laag op ieder moment nog veranderen, of de hele laag weggooien als het je toch niet bevalt. We gaan nu eerst kijken naar de 'gewone' laag, en wat daar allemaal al voor bijzondere dingen mee kunnen worden gedaan dankzij de 'overvloeimodus', de 'laagopties' en de zogenaamde 'maskers'.

Kleur geven

Als je in een document met een groot aantal lagen werkt, kan het overzichtelijker zijn om lagen die min of meer bij elkaar horen een eigen kleurtje te geven in het lagenpalet. Als je een nieuwe laag aanmaakt via het menu *Laag*, krijg je meteen een dialoogvenster te zien waarmee je dit kunt doen. Heb je op een andere wijze een nieuwe laag gemaakt, dan is dit venster waarschijnlijk overgeslagen, maar kan je het achteraf ook nog doen. Selecteer een laag en kies *Laageigenschappen* uit het menu *Laag* of uit het uitklapmenu rechtsboven in het lagenpalet. Wat ook werkt is een laag selecteren en met de linkermuisknop klikken (Macintosh Ctrl-toets + muisklik). Ook dan verschijnt het menu waarin je voor laageigenschappen kunt kiezen.

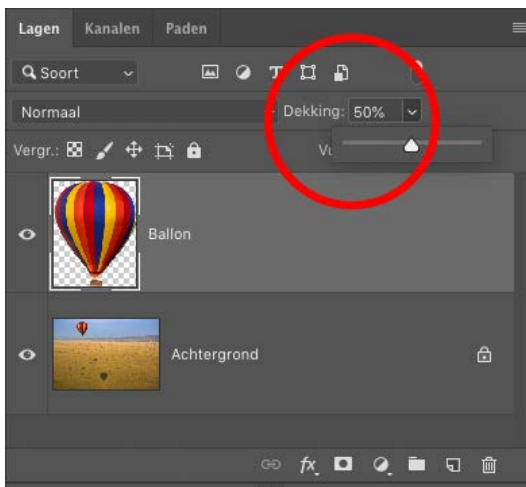
Lagenpaneel aanpassen

De weergave in het lagenpaneel kan je naar smaak aanpassen. Zo kan je de iconen groter maken, en bijvoorbeeld ook aangeven dat het icoon van een laag het beeld tot de grenzen van de inhoud van die laag toont in plaats van altijd de hele laag (met misschien daarin een heel klein beeldje). Zie het voorbeeld op de volgende bladzijde. Je doet dit door op de lijntjes rechts boven te klikken en dan *Deelvensteropties* te kiezen.

2. Dekking en overvloeimodus

Tot dusver hebben we een laag vergeleken met een velletje folie, dat op een foto is gelegd. Folie is volledig transparant (daar waar verder niets zit), of juist volledig dekkend (daar waar een beeld op de folie zit). Maar in Photoshop bestaan er nog veel meer mogelijkheden, bijvoorbeeld door het gebruik van een andere ‘overvloeimodus’.

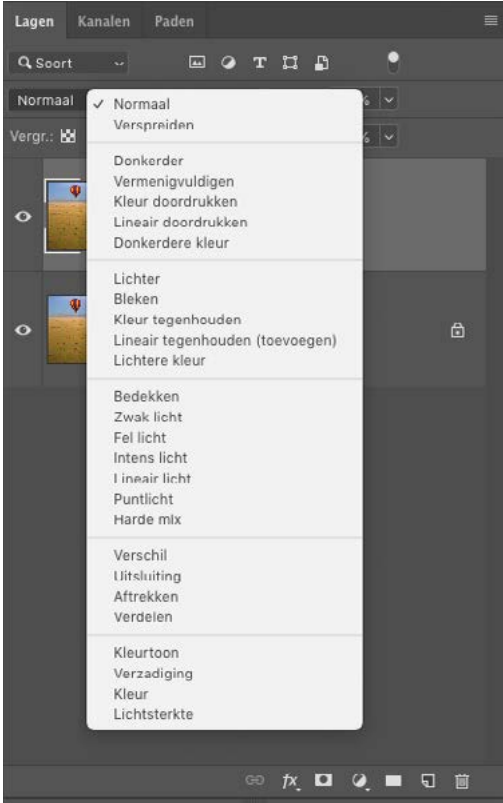
Als we in Photoshop een laag hebben aangemaakt, zijn er aanvankelijk eigenlijk maar twee mogelijkheden, net als bij de vergelijking met het velletje folie op de afdruk. Op de plekken in de laag waar een ander beeld zit, zoals de vogel in het vorige hoofdstuk, zijn de pixels volledig dekkend. De pixels van de vogel bedekken de onderliggende foto, en wat er onder die vogel zit kan je daarom niet zien. Op ‘lege’ plekken in de laag (dus het deel om de vogel heen) is de laag volledig transparant. Op die plekken zie je de onderliggende foto, alsof er helemaal geen laag boven ligt. Met een velletje folie kan je je waarschijnlijk ook weinig andere mogelijkheden voorstellen, hooguit de situatie dat het beeld in de folie half doorzichtig is, zodat je de onderliggende foto er een beetje doorheen ziet schijnen. Ook dat kunnen we in Photoshop namaken, en dat gaat met de zogenaamde *Dekking* van de laag. Een 100%-dekking betekent dat alle pixels in die laag volledig de pixels eronder bedekken.

Je ziet alleen die bovenste pixels. Zet je de dekking bijvoorbeeld op 50%, dan worden de pixels half doorzichtig en zie je de pixels doorschijnen die in de laag eronder zitten. De *Vulling* van de laag lijkt hier erg op, maar is in detail anders. Daar gaan we in hoofdstuk 3 verder op in.

Overvloeimodus

In Photoshop kan je de pixels van een laag op heel veel verschillende manieren op elkaar laten inwerken. De manieren waarop de lagen op elkaar kunnen inwerken noemen we de 'overvloeimodus', en de gekozen overvloeimodus zie je in het lagenpalet van Photoshop. Als het lagenpalet nog niet zichtbaar is, kies het dan uit het menu *Venster*.

Om te zien wat die verschillende overvloeimodi doen met het beeld, maak je een kopie van een foto in een nieuwe laag, zodat je dus twee keer dezelfde foto heb in twee lagen. Dat kan je op drie manieren doen. De eerste manier is door het menu *Laag - Nieuw - Laag via kopiëren* te kiezen. Zoals je ziet in dat menu, kan je dit ook doen door op *Ctrl-J* (Macintosh *Cmd-J*) te drukken. De derde manier is door in het lagenpalet de *Achtergrond* op de icoon *Nieuwe laag* onderin het palet te slepen. Omdat de nieuwe laag je complete foto bevat, en omdat de overvloeimodus op *Normaal* staat, zie je nu nog helemaal

niets gebeuren. Je ziet nu weliswaar alleen die nieuwe laag, maar die is identiek aan de foto eronder. Nu gaan we de overvloeimodus in het lagenpalet veranderen, om te zien wat dit met ons beeld doet. Sommige overvloeimodi doen in een situatie met twee keer hetzelfde beeld niets, dus die slaan we even over. Een paar andere overvloeimodi doen wel wat, maar het effect is zo bizar dat je dat toch nooit zal gebruiken. Die slaan we daarom nu ook over. Voor deze situatie, met twee keer hetzelfde beeld, zijn met name de volgende overvloeimodi interessant: *Vermenigvuldigen*, *Bedekken*, *Zwak licht* en *Fel licht*.

Vermenigvuldigen

Bij de overvloeimodus *Vermenigvuldigen* doet Photoshop het volgende: de kleurwaarden van de pixels worden met elkaar vermenigvuldigd, zodat er een donkerdere tint ontstaat. Als één van beide pixels zwart is, is het resultaat ook zwart. Als één van beide pixels wit is, is het resultaat gelijk aan de kleur van de andere pixel. Dit klinkt misschien een beetje ingewikkeld en cryptisch, maar het komt er in de praktijk op neer dat je de pixels donkerder maakt, en hoe donkerder ze van origine al waren, hoe sterker het effect. Een beetje alsof je met een viltstift over de foto gaat. *Vermenigvuldigen* is daarmee een mooie modus om snel een overbelichte foto te corrigeren. Kopieer de foto naar een nieuwe laag, zet die laag op *Vermenigvuldigen* en je foto is een stuk beter. Is het resultaat nog niet sterk genoeg, dan kan je dit nog een keer herhalen, zodat je drie lagen boven elkaar krijgt. Is het effect meteen al te sterk, dan is dit zo'n mogelijkheid waarvoor je de *Dekking* kunt gebruiken. Als je de *Dekking* op 50% zet in plaats van op 100%, dan is het effect nog maar half zo sterk.

Bedekken

Bij de overvloeimodus *Bedekken* (worden de pixels als het ware samengesmolten. Het resultaat is een intensere kleur, met een sterkere kleurverzadiging, als je dit doet met twee keer dezelfde foto. Ook het contrast neemt toe, omdat donkere tinten nog wat donkerder worden en lichte tinten juist wat lichter. Deze modus werkt dus vaak heel goed om een 'futloze' foto snel te verbeteren.

Zwak licht

Zwak licht is een modus waarbij de kleuren donkerder of lichter gemaakt worden, afhankelijk van de kleur van de pixel in die laag. Het effect lijkt op een zacht licht dat over de foto schijnt. Als de pixel lichter is dan 50% grijs, wordt het resultaat ook lichter. Is de pixel donkerder, dan wordt het resultaat ook donkerder. Gebruik je deze modus in de situatie van twee keer dezelfde foto, dan is het resultaat dat de foto wat 'pittiger' wordt en de kleurverzadiging wat toeneemt. Het lijkt daarmee wat op *Bedekken*, maar met subtiele verschillen en een iets minder sterk effect. Je kunt dit dus gebruiken in dezelfde situatie als *Bedekken*, wanneer de laatste een iets te sterk effect heeft naar jouw smaak.

Fel licht

Fel licht lijkt qua werking op *Zwak licht*, maar dan in versterkte mate. Het is alsof er met een sterke lamp wordt geschienen, waarbij lichte pixels als lamplicht fungeren en donkere pixels als de schaduw. Technisch gesproken worden donkere pixels via een vermenigvuldiging verwerkt, terwijl de lichtere pixels via bleken (die modus behandelen we verderop) inwerken. Bij het gebruik van twee dezelfde beelden is het effect niet te onderscheiden van *Bedekken*, maar bij verschillende lagen is er wel een duidelijk verschil.

Verschillende beelden

Tot dusver hebben we enkele overvloeimodi bekeken met twee keer hetzelfde beeld in beide lagen. In dit boek zullen we nog situaties tegenkomen waarbij diezelfde modi gebruikt worden, maar dan met twee verschillende beelden in de lagen. Sommige overvloeimodi doen helemaal niets als je twee keer dezelfde foto als lagen hebt, of zijn niet echt praktisch bruikbaar. Als we twee verschillende beelden hebben, wordt dat anders. Ook dan geven sommige overvloeimodi nog steeds een erg bizar resultaat, maar andere modi kunnen verrassend handig zijn om dingen te doen die anders erg lastig zouden worden. Een voorbeeld daarvan is de *Bleken* modus.

Bleken

Bij de overvloeimodus *Bleken* zou je kunnen zeggen dat de bovenste laag dient als 'bleekwater' op de onderste laag. De lichtheid van de pixel in de bovenste laag bepaalt daarbij hoe sterk de blekende werking van die pixel is. Een witte pixel bleekt maximaal, waardoor het eindresultaat ook wit is. Een zwarte pixel bleekt helemaal niet, waardoor zwarte pixels in de bovenste laag als het ware verdwijnen zonder enig effect te hebben. Alles ertussen werkt proportioneel. Ook dit is gemakkelijker met een voorbeeld te illustreren. Ik neem hiervoor een landschapsfoto waar ik een foto van de maan in wil monteren. De foto van de maan is

al als aparte laag boven de foto van het landschap geplaatst (zie kader), maar de zwarte achtergrond is nu nog het probleem. Ik zou natuurlijk met het gummetje heel nauwkeurig die zwarte omgeving weg kunnen gummen, maar dat is een hoop werk. Omdat de maan vrijwel wit is en de omgeving vrijwel zwart, werkt de overvloeimodus *Bleken* hier perfect. Met één klik heb ik een zeer fraaie montage. Dat de schaduwen op de maan minder bleken en dus blauw worden, is hier juist zeer realistisch. Ook nu geldt dat je de maan duidelijker zou kunnen maken door de laag met de maan nog een keer te kopiëren, en zwakker door de *Dekking* te verlagen.

Beelden combineren

In dit hoofdstuk geef ik een paar voorbeelden waarbij twee verschillende beelden in twee lagen gecombineerd zijn. Als je dit na wilt doen, komt de vraag natuurlijk op hoe je twee beelden in lagen combineert. Daar zijn twee mogelijkheden voor. Allereerst zet Photoshop een beeld dat je vanuit het klembord 'plakt' altijd automatisch meteen in een nieuwe laag. Je kunt dus beeld A of een selectie van beeld A kopiëren naar het klembord, dan naar beeld B gaan en vervolgens voor plakken kiezen. Een nadeel is wel dat je daarmee het klembord vult met een grote hoeveelheid data en dat maakt het geheel soms wat trager. De manier om het klembord over te slaan en direct van het ene beeld naar het andere beeld te verslepen, is daarom mooier. Zorg dat beide beelden zichtbaar zijn en selecteer het gereedschap *Verplaatsen*. Klik daarmee in beeld A of in de actieve selectie in beeld A, houd de (linker)muisknop ingedrukt en versleep totdat je boven het venster van beeld B bent aangekomen. Je ziet dat het venster actief wordt als teken dat je er bent. Laat de muisknop los en het beeld A verschijnt als nieuwe laag binnen beeld B. Met hetzelfde gereedschap *Verplaatsen* kan je vervolgens die nieuwe laag nog bewegen totdat de beelden op de gewenste plaats boven elkaar zitten. Als je wilt dat beeld A precies in het midden van beeld B terechtkomt, houd dan de *Shift*-toets ingedrukt tijdens het verslepen.

Kleur en Lichtsterkte

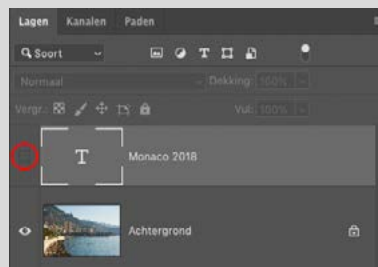
Helemaal onderaan in het lijstje van overvloeimodi komen we *Kleur* en *Lichtsterkte* tegen. Hoewel deze modi bij het gebruik van dezelfde foto geen zichtbare veranderingen geven, zal je die toch juist relatief vaak gebruiken in deze situatie. Het zijn namelijk twee modi die voor een heel handige splitsing zorgen. *Kleur* betekent dat van de bovenste laag alleen de kleur van de pixel gebruikt wordt. De helderheid van de pixel speelt geen rol. Gebruik je twee keer hetzelfde beeld, dan betekent dit in de praktijk dat van de bovenste laag alleen de kleur van de pixels gebruikt wordt, en als gevolg daarvan bij de laag daaronder

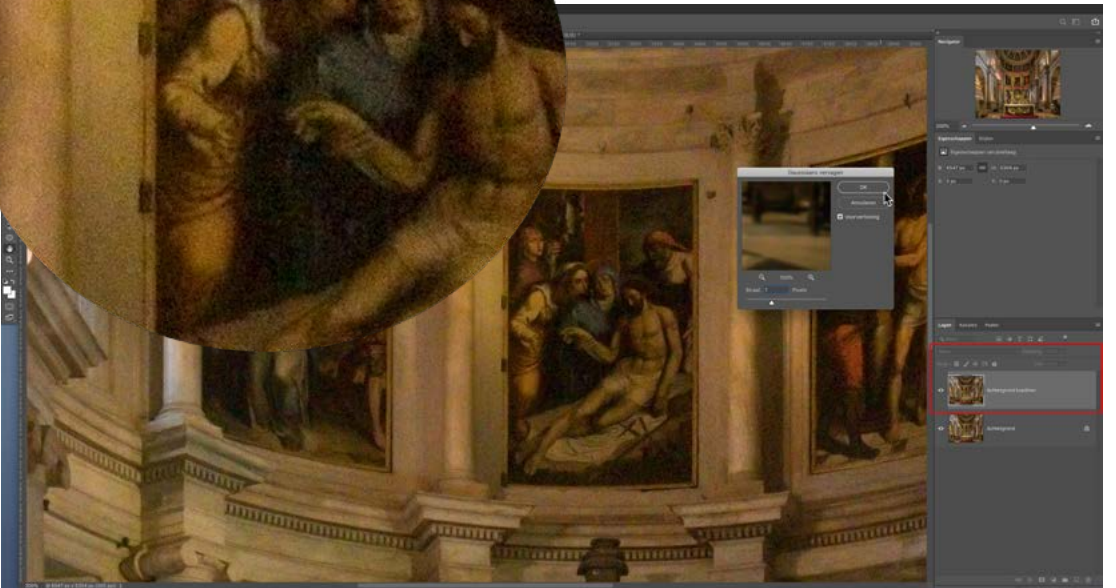
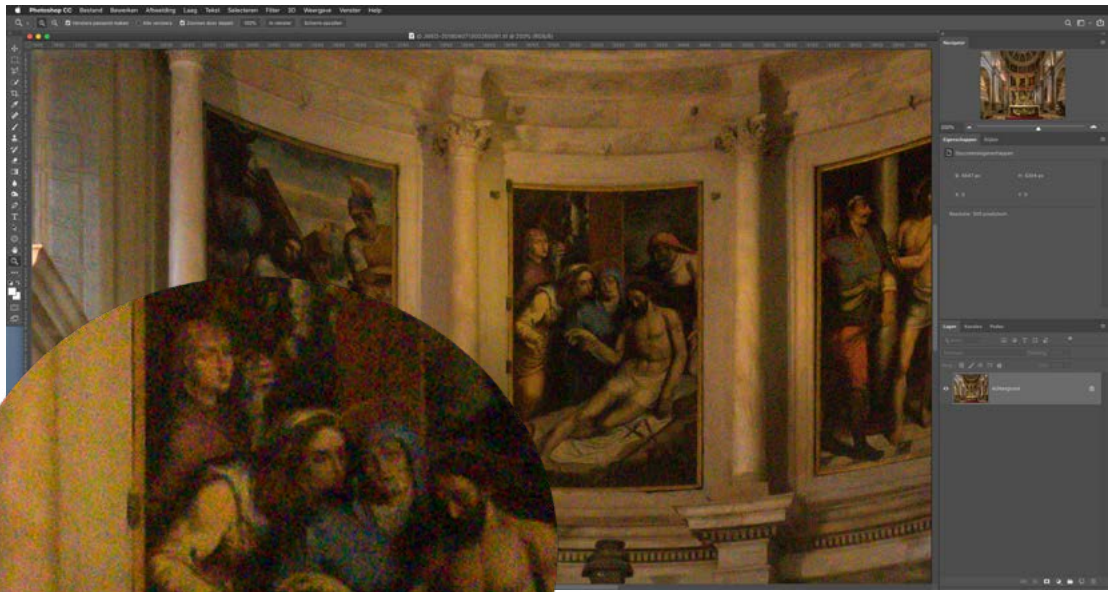
juist alleen de helderheid. We hebben op deze manier het beeld dus gesplitst in kleur en helderheid. Zet je de bovenste laag op *Lichtsterkte*, dan gebeurt precies hetzelfde, met als enige verschil dat nu juist de bovenste laag de helderheid van de foto vormt en de onderste laag de kleur. Er zijn verschillende praktische toepassingen voor deze splitsing. Zo kan je op deze manier alleen de laag met de helderheidswaarden verscherpen, zodat je er zeker van bent dat het verscherpen nooit kleurafwijkingen op de verscherpte randjes kan veroorzaken. Andersom kan je bijvoorbeeld kleurruis uit een foto halen zonder dat de scherpte daaronder lijdt, door een kopie van de foto in een nieuwe laag met *Kleur* als overvloeimodus, te vervagen met het filter *Gaussiaans vervagen* (onderste plaatje). Omdat nu alleen de kleuren via de bovenste laag vervaagd worden en niet de details in de onderste laag, verdwijnt de kleurruis zonder dat de details eronder lijden. Deze techniek werkt heel mooi, omdat het menselijk oog erg ongevoelig is voor kleurverschillen. Zoals je ziet worden de algemene kleuren van deze foto niet of nauwelijks nog beïnvloed door het vervagen. Pas als je veel hogere waarde zou gebruiken, zou je zien dat de kleur van het totale beeld begint te vervagen.

Een tweede gebruik van deze modus is om een kleurfilter te simuleren. Je vult een laag met een bepaalde egale kleur, zet de *Overvloeimodus* op *Kleur* en zet de *Dekking* op ongeveer 20%. Daarmee kan je bijvoorbeeld een kleurzweem corrigeren. Deze toepassing wordt in hoofdstuk 4 met een voorbeeld behandeld.

Oogje

Voor iedere laag zie je in het palet een 'oogje' staan. Dat geeft de zichtbaarheid van de laag aan, en daarmee kan je lagen tijdelijk uitzetten of weer aanzetten. Als je wilt zien wat het effect van een bepaalde laag is, klik dan even het oogje aan en uit.

Index

Symbolen

3D-effect 20, 21, 33
360 graden panorama 59

A

Afbeeldingstapel 63
 Stapelmodus 64
 Mediaan 64
 Moyenne 64
Automatisch overvloeien 60, 62
Automatisch uitlijnen 58

D

Dekking 10, 12, 15, 17, 18, 19, 23, 24, 27,
 33, 34, 38, 39, 42, 47, 51, 53, 87, 89,
 93, 94, 105
Dekking Vulling 10, 23, 27, 47

F

Filter 85
 Bewegingsonscherpte 85, 95
 Gaussiaans vervagen 16, 97
 Perspectiefpunt 84
 Ruis 63, 65, 85, 94
 Wolken 85, 94
 Zon 87
Focus stack 61
Frequentie-scheiding 96

G

Geavanceerd overvloeien 4, 24, 47, 49,
 68, 74
 Binneneffecten 49
 Effecten verbergen 48
 Onderliggende laag 52, 92
 Overvloeien als 51, 52, 92
 Uitnemen 47

K

Kanalen
 Alfa-kanaal 101
 RGB-kanaal 82, 103

L

Laag
 3D-laag 46
 Aanpassingslaag 9, 37, 38, 39, 40, 42, 54,
 55, 56, 78, 79, 80, 84, 85, 86, 88, 89,
 91, 92, 94
 Achtergrond 6, 7, 11, 64, 71, 72, 98
 Achtergrond uit laag 71
 Laag uit achtergrond 72
 Kaders 72
 Laag via kopiëren 11
 Lagen groeperen 54
 Lagen koppelen 57
 Lagenpaneel 9, 25
 Deelvensteropties 9
 Lagen samenvoegen 70
 Lagen verschuiven 7, 71
 Oogje 17
 Opvullaag 40, 42
 Slim Object 42
 Tekengebied 57
 Tekstlaag 7, 9, 18, 45, 49, 69, 70
 Video-laag 46
 Vormlaag 40
Laagsamenstelling 66
Laagstijl 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 47, 49,
 92
 Globale belichting 20, 23
 Kleurbedekking 19, 49
 Laagstijl losmaken 25
 Patroonbedekking 92
 Schuine kant binnen 20
 Schuine kant en reliëf 19, 20, 21, 24
 Slagschaduw 19

M

Masker 4, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 47, 48, 49, 55, 57, 68, 74, 75, 76, 77, 84, 85, 89, 90, 91, 92, 94, 101, 102, 103, 104, 105, 106
In masker plakken 30
Laagmasker 28, 29, 32, 36, 49, 85, 104
Maskericoon 28, 30, 36
Masker loskoppelen 35
Masker toepassen 36, 77
Masker tonen 29
Uitknipmasker 32, 33, 34, 37, 54, 86, 88, 105
Vectormasker 32

O

Overvloeimodus 11, 17, 18, 19, 22, 24, 38, 39, 42, 56, 78, 85, 87, 95, 105
Bedekken 11, 12, 13
Bleken 14, 15, 22, 51, 74, 85, 87, 95
Donkerder 50
Doorheen halen 56, 78
Fel licht 11, 13
Kleur 9, 15, 16, 42
Lichtsterkte 15, 16
Lineair doordrukken 102
Lineair licht 98
Vermenigvuldigen 11, 12, 27, 39
Zwak licht 11, 13

P

Panorama 58
Pengereedschap 41
Photomerge 58

R

Rand verfijnen 101
Rand verwijderen 68

S

Segmenten 72
Selecteren 31, 74, 90, 91, 101, 104
Doezelaar 31
Kleurbereik 90
Onderwerp 104
Ovale selectiekader 31

Snelle selectie penseel 81, 104
Veelhoeklasso 81, 103, 104
Selecteren en maskeren 74, 91, 101, 104
Kleuren zuiveren 104
Slimme straal 75
Slim Object 42
Raw-bestand 43
Slim filter 45

T

Tegenhouden penseel 92, 102
Transformeren 25, 31, 42, 44, 88
Schalen 31, 88, 97, 98, 99
Vrij transformeren 94

U

Uitkniplaag (zie ook Uitknipmasker)
Uitkniplagen overvloeien als groep 51
Uitlijnen 4, 58, 59, 60, 61, 63, 65, 69

V

Vector 7
Vectormasker 32
Verloop 29
Verplaatsen 15, 31, 32, 57, 69, 81

Van dezelfde auteur:

Photoshop CC voor Lightroom-fotografen

Johan W. Elzenga

- De Photoshop gereedschappen uitgelegd
- Het maken van selecties
- Retoucheren
- Beeldelementen vrijstaand maken
- Werken met lagen en maskers
- Werken met kleurkanalen
- Opnamen samenvoegen en monteren
- Afbeeldingsgrootte en resolutie
- Photoshop filters
- Kleuren bewerken
- Van Lightroom naar Photoshop en terug

€ 20 (kleurendruk) / € 9,95 (ebook) ISBN 9789492404145

Te koop via de betere boekhandel en Lees.nl